

Дървета с история

Автор(и): Растителна защита
Дата: 16.03.2018 Брой: 3/2018

Секвоите от Ючбунар тази година са българските финалисти в конкурса „Европейско дърво на годината“, който се провежда от 2011 година насам. Гласуването беше проведено от 1 февруари до 28 февруари 2018 г. А резултатите ще бъдат обявени на церемонията по награждаване на победителите в конкурса – 21 март 2018 г. в Брюксел, когато се чества и Международния ден на гората.

Величествените секвои край с. Богослов – номинирани за Европейско дърво на годината 2018

Трите величествени секвои от вид Гигантска секвоя (*Sequoiadendron giganteum*) се извисяват край с. Богослов в местността Ючбунар, Кюстендилско. Йордан Митрев, известен лесовъд, засява семена от секвоя още през 19 век и постепенно в района се оформя гора от секвои, които са считани за природен феномен. Това са най-старите дървета от този вид на територията на България на възраст от 130 години.

Гигантската секвоя е вид иглолистно растение от семейство Кипарисови (*Cupressaceae*), единствен съвременен представител на род *Sequoiadendron*. Познат е още като Мамонтово дърво. Короната на секвоята в млада възраст има почти идеална конусовидна форма, а по-късно става неправилна.

Стъблото е силно сбежисто (с намаляващ диаметър по дължината на ствола) и е покрито с дебел слой червено-кафява, мека, влакнеста кора. Иглите са шиловидни, сивозелени и сравнително дребни, дълги 3 – 6 mm. Височината му достига до 90 – 100 m. Това е най-едрият дървесен вид на планетата. Интересното е, че исторически гигантските секвои могат да бъдат проследени чак до Триаския период преди 200 милиона години, когато се появяват динозаврите. Секвоите са доминиращ дървесен вид през периода Креда, когато към края му започват да изчезват динозаврите, но огромните дървета успяват да оцелеят. Постепенно земята започва да се охлажда и засушава и секвоите отстъпват място на растителни видове, подходящи за условията на засушаване. Те изчезват от лицето на Европа и се концентрират в западната част на Северна Америка. В наше време, с помощта на опитни лесовъди, гигантските секвои могат да бъдат видяни на много места по света.

За конкурса

Целта на конкурса е да привлече вниманието на обществеността към опазване на видовото разнообразие на дърветата в Европа. За организаторите е водеща връзката между природата и хората, които са част от нея. Затова всяко едно дърво, което е финалист в конкурса, се оценява преди всичко като принос в културното и природното наследство на страната, която го номинира. Като всеки човек и всяко дърво има своята богата история, която чака да бъде разказана и споделена.

Конкурсът „Европейско дърво на годината“ е организиран за първи път през 2011 г. като продължение на популярния конкурс „Дърво на годината“, който се провежда в Чехия от фондация „Партньорство“ вече много години. Европейският конкурс е финалният кръг от състезанието, в който участват победителите от националните надпревари.

Всяка година Сдружение „Партньорство за околна среда“ (Environmental Partnership Association – EPA) организира онлайн гласуването на конкурса „Европейско дърво на годината“. Фондация „Партньорство“ - Чехия е член на Сдружението.

Първото европейско гласуване се проведе през 2011 г. Оттогава броят на участващите в конкурса държави се е увеличил от 5 на 13.

Тази година до финала достигнаха 13 дървета от различни европейски държави, всяко със своята специфична и интригуваща история. 120 годишното ябълково дърво, което е пуснало дълбоко корени в Словакия, е жив паметник на овощарите от страната. Винаги е отрупано с цвят през пролетта, а наесен дава изобилна реколта. Древните брястове от Кабеса Буйей в Испания, въпреки сериозната заплаха от холандската брястова болест, са успели да се съхранят вече 450 години. Разположени над Храма на Богородица от Белен, брястовете пазат тайните на темплиерите. Тази година четири дъба ще се конкурират в конкурса: дъбът, наречен „Старейшината на Белгородските гори“ в Русия; дъбът, символ на скаутите по целия свят в Лондон, Великобритания; и дъбът от Кажвана, Румъния, за който се вярва, че го е имало още по време на великото татарско нашествие (1241); „Чуруликацият“ корков дъб от Португалия дължи името си на звуците, които издават хилядите птици, кацащи в клоните му, а през 1988 г. е регистриран в Книгата на гинес като „най-голямото корково дърво в света“.

През 2014 г. България стана победител в надпреварата със Стария бряст в Сливен. През 2017 г. отново влизаме след финалистите с вековния дъб край църквата в село Насалевци.

Тазгодишните победители ще бъдат обявени на Церемонията по награждаване, чийто домакин и тази година ще бъде депутатът от Европейския парламент Павел Поц. Ще се проведе на 21 март 2018 – Международният ден на горите, в Брюксел.

Още по темата:

Европейско дърво на годината 2017